

Skimmelsvamp i Grønland

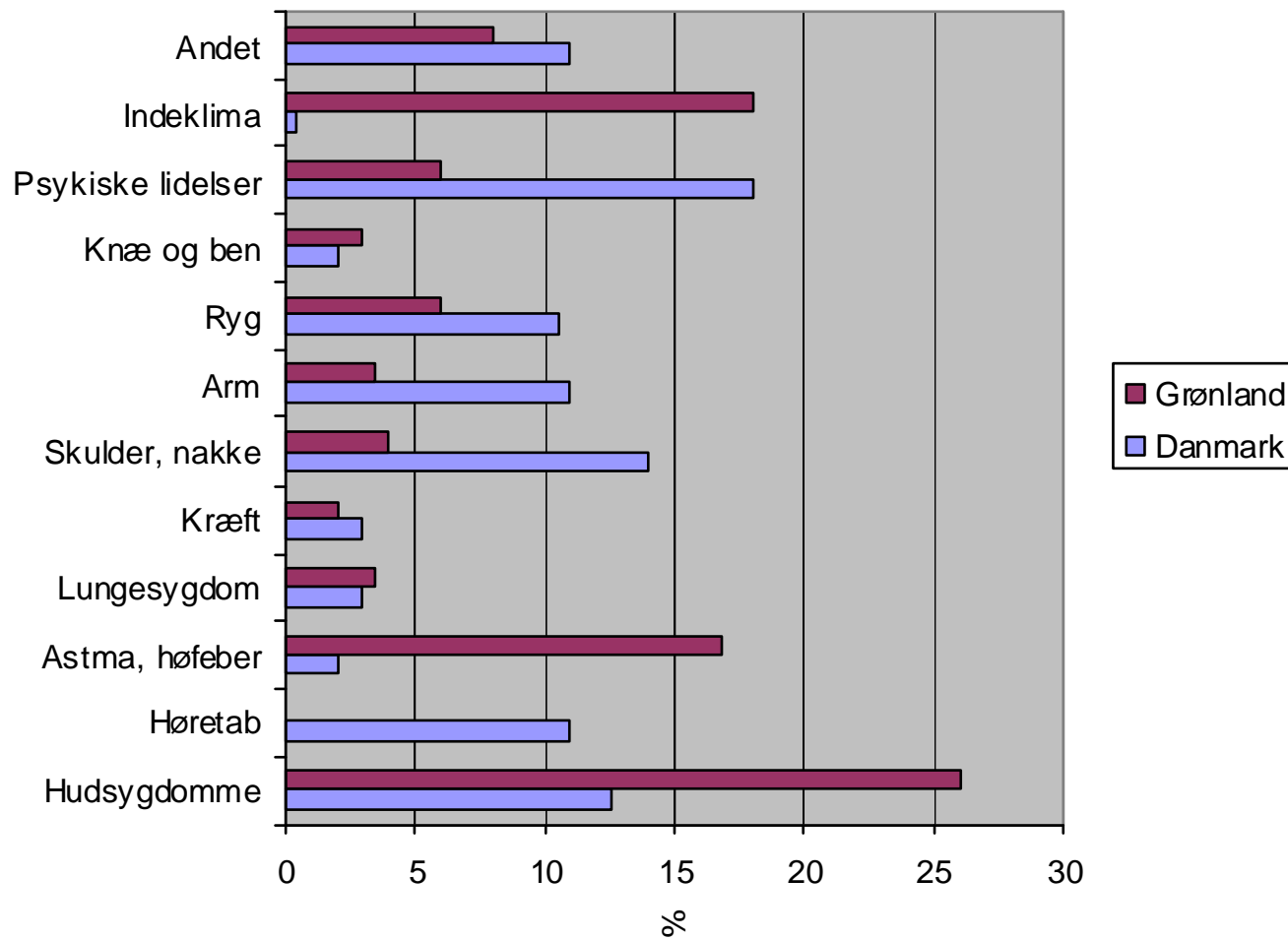
Niels Ebbehøj

Arbejds- og Miljømedicinsk Afdeling

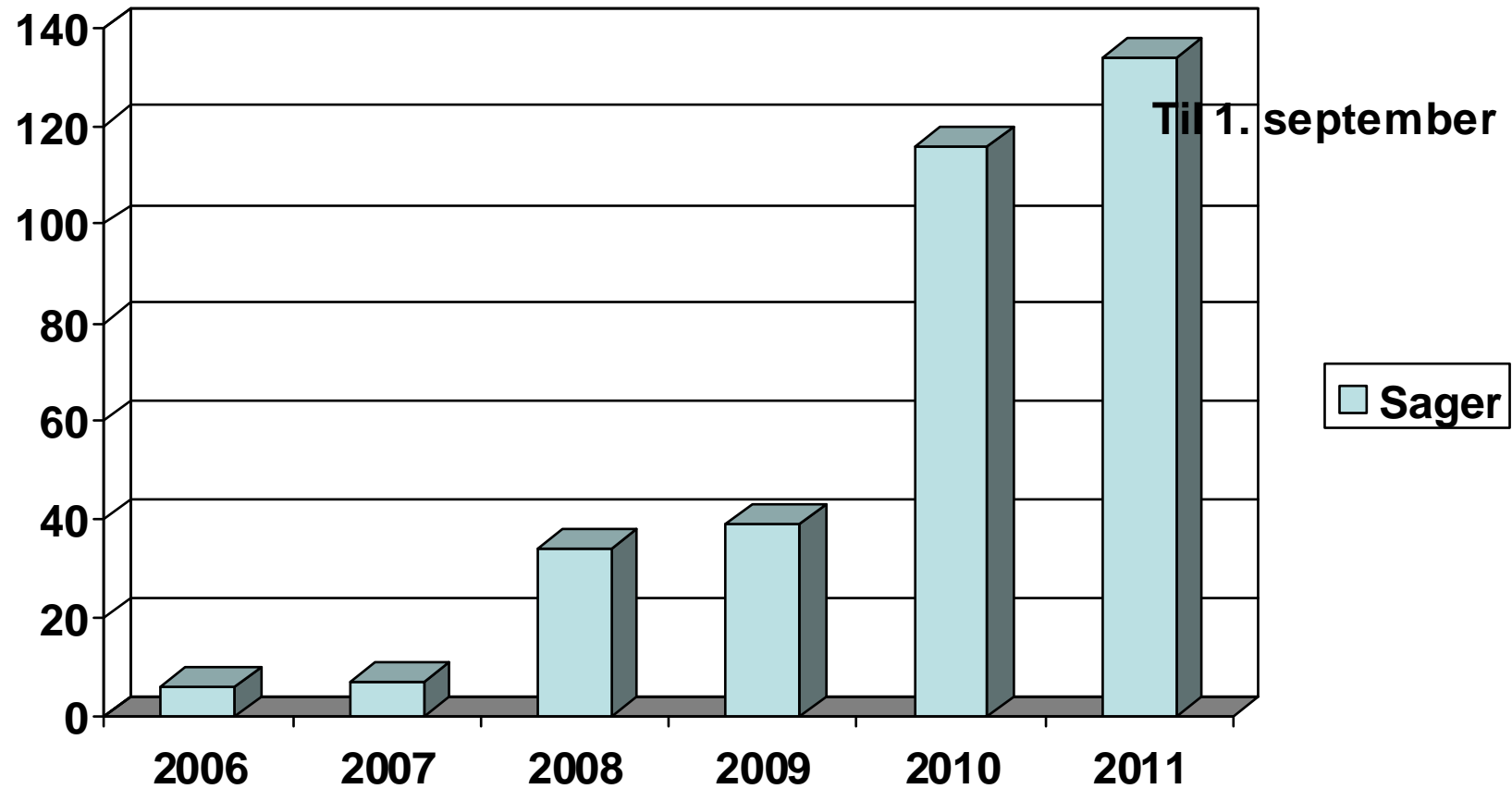
Bispebjerg Hospital

Erhvervssygdomssager 2010

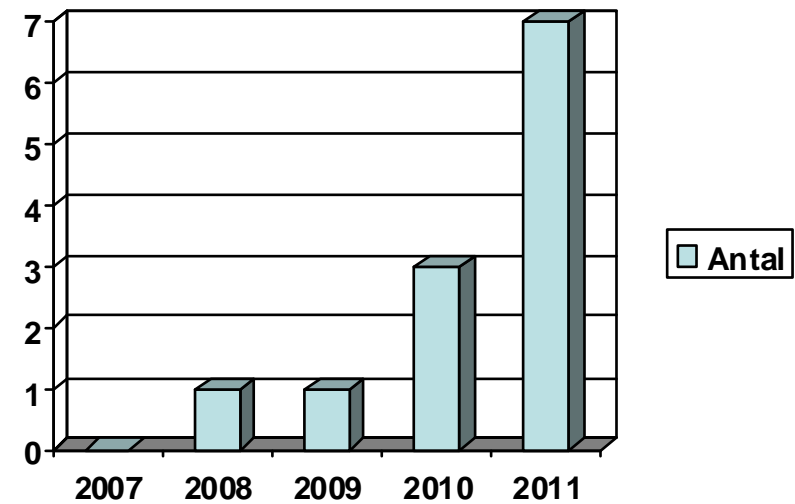
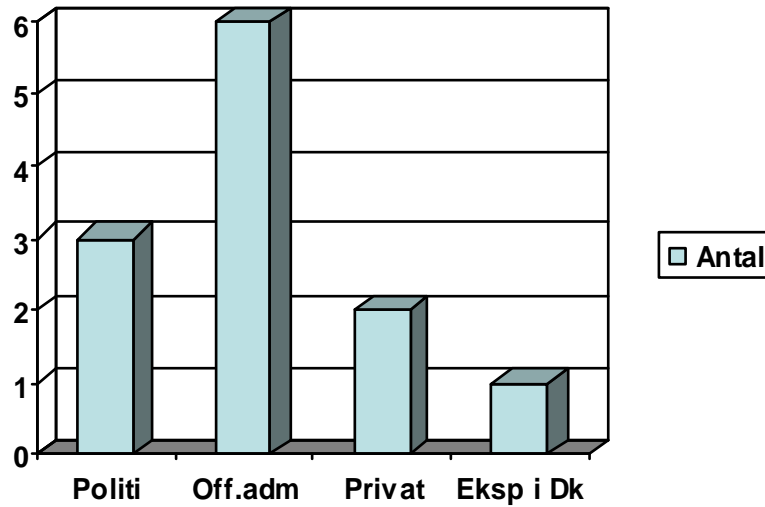

Nye erhvervssygdomssager

Skimmelsager i Grønland

2007-2011

Hvad ved vi om effekten af skimmel?

- Allergi
 - Astma
 - Høfeber
 - Allergisk alveolit?
- Irritative symptomer?
 - Luftveje
 - Øjne
 - Hud
- Almen symptomer
 - Træthed
 - Hovedpine
 - Koncentrationsbesvær
 - Svimmelhed

BYG-ERFA

Byggeteknisk Erfaringsformidling

Trods mere end 10 års forskning er sammenhængen mellem skimmel og helbred langt fra endelig afklaret, men der tegner sig et billede af en række effekter, som med rimelighed kan tilskrives udsættelse for skimmel:

- Slimhindesyntomer fra øjne, næse, svælg og i et vist omfang fra huden.
- Almensyntomer i form af træthed og hovedpine, og muligvis koncentrationsbesvær
- Allergi overfor skimmel. Allergi er hyppigst udendørs overfor *Cladosporium* og *Alternaria*, men findes også i indeklimate sammenhæng.

BYG-ERFA

Byggeteknisk Erfaringsformidling

Symptomerne er hos nogle personer stærkt generende og forhindrer dem i fx at opholde sig i de inficerede bygninger i længere tid

Symptomerne er hyppigst hos personer, som i forvejen er allergiske og hos kvinder, og der er tale om uspecifikke symptomer, som mindst ligeså hyppigt skyldes alle mulige andre faktorer som ikke har noget med indeklimaet at gøre.

Hvor har vi vores viden fra?

- Epidemiologiske forløbsundersøgelser med intervention
- Epidemiologiske tværsnitsundersøgelser
- Kasuistikker – en enkelt bygning med...
- Enkelte sygehistorier om folk der boede i...

Hvad sker der i samfundet?

- Sundhedsstyrelsens vejledning
- Statens Byggeforskningsinstitut
- Folketingets Boligudvalg
- Socialministeriet
- Nye pligter til kommunerne
- Presse, organisationer, læger

Som kort fortalt siger

- Man kan blive syg
- Man bør spare på blodprøverne
- Og håndtere bygningsmangler uden at inddrage læger
- Spørg evt. en arbejdsmediciner
- Der hører ret mange svampe til
- $\frac{1}{2}$ m² eller mere
- Fugt og dårlig ventilation er også dårligt
- Skjult skimmel betyder mindre
- Lidt i hjørner giver ikke helbredsgener

Gamle huse bygges om

Det ser jo meget pænt ud

Eksempel på
gruppeundersøgelse

Systuen Natseq, Sisimiut

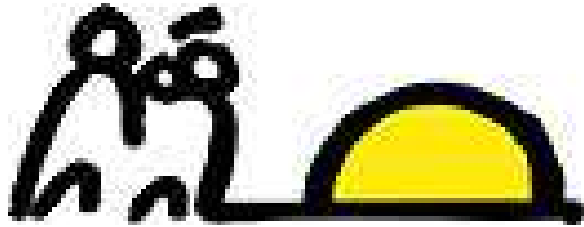

Systuen Natseq 2007. Foto Niels Ebbenhøj

- Ældre utæt boligblok
- Utæt kloak
- 7 ansatte + leder
- Har været diskuteret længe om stedet var egnet til erhverv
- 6 arbejdsskade-anmeldelser fra 2006

Den lille forskel

Arbejdsskadestyrelsen

- Kan vi gøre noget ved det?
- Virker det?
- Hvorfor?
- Hvordan?
- Kan vi dokumentere det?

Årsagssammenhænge

- Tidsmæssig sammenhæng
- Debut
- Døgn/uge/års variation
- Bedring weekend/ferie
- Specifik allergi (?)
- Provokation
- Peakflow monitorering

Mini Wright Peak flowmeter®

- Fint til at måle dag til dag og time til time-variation
- Kræver godt samarbejde og indsats af pt.
- Fungerer ikke altid

Peakflow skema

Navn - CPR

	<i>Ataas / Mandag</i>	<i>Marl / Tirsdag.</i>	<i>Pinga. / Onsdag</i>	<i>Sisam. / Torsdag</i>	<i>Tall. / Fredag</i>	<i>Arfin. / Lørdag</i>	<i>Sapaat / Søndag</i>
<i>Ulloq / Dato</i>							
<i>Suliff. / Angerl. Arbejde / Hjemme</i>							
<i>Nal. / Kl. 7.00</i>							
<i>Nal. / Kl. 10.00</i>							
<i>Nal. / Kl. 13.00</i>							
<i>Nal. / Kl. 16.00</i>							
<i>Nal. / Kl. 19.00</i>							
<i>Nal. / Kl. 22.00</i>							

Nal. / Kl.	Peakflow	Eqqiaaneq / Rengøring
15.00		Eqqiaanerup siorna / Før rengøring
15.15		Eqqiaanerup nalaani / Under rengøring
15.30		Eqqiaanerup nalaani / Under rengøring
15.45		Eqqiaanerup nalaani / Under rengøring
16.00		Eqqiaanerup kingorna / Efter rengøring
16.15		Eqqiaanerup kingorna / Efter rengøring
17.00		Eqqiaanerup kingorna / Efter rengøring
18.00		Eqqiaanerup kingorna / Efter rengøring
19.00		Eqqiaanerup kingorna / Efter rengøring
20.00		Eqqiaanerup kingorna / Efter rengøring

Peakflowskema

Case 4

Ramponeret og flere steder løst
parketgulv med et vådt gulvtæppe
Nedenunder. Massiv skimmelvækst

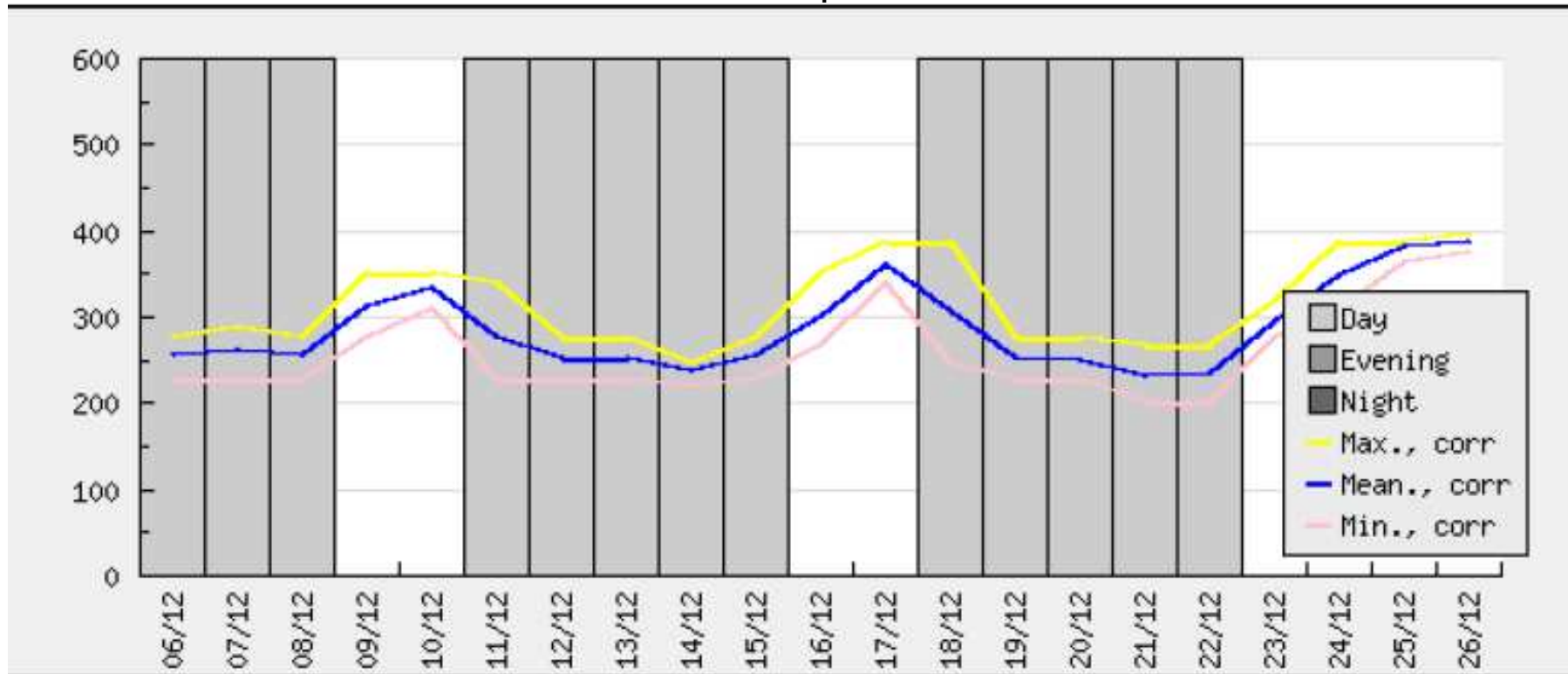

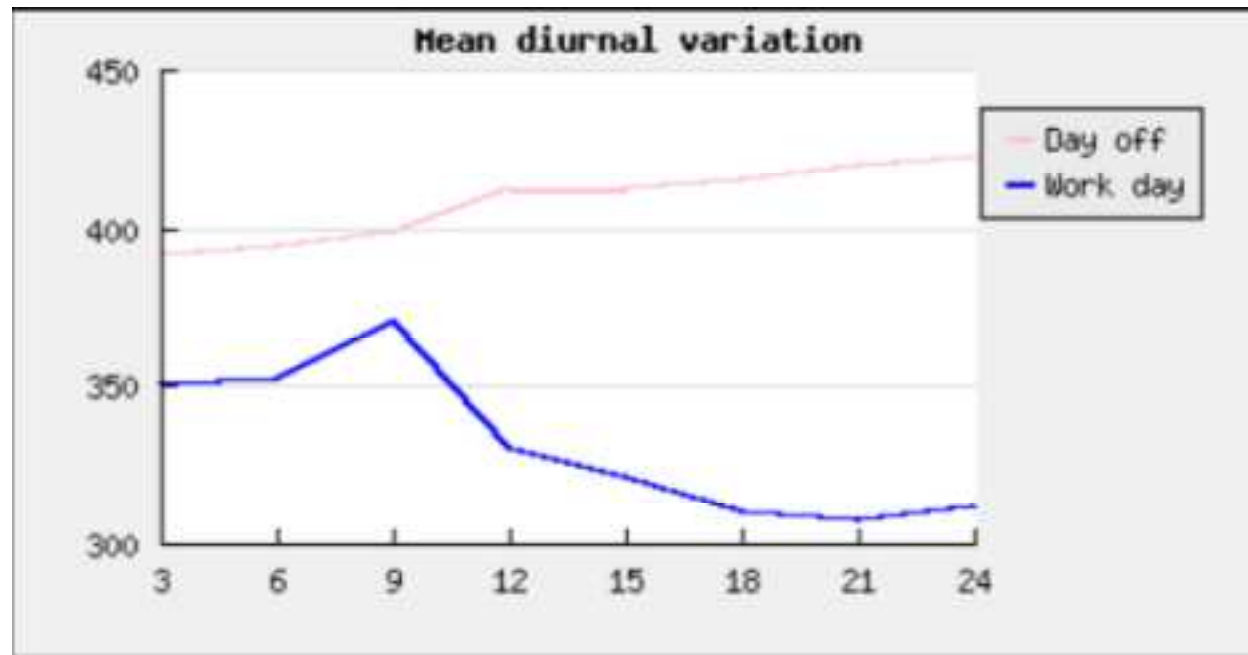
Case 4

- Vandskader i kælderen fra en revnet kloak. Der stinker gammelt og muggent i kælderen, lidt hengemt i butikken
- I regnvejr står der vand i kælderen og der stinker af urin
- Massiv vækst af *penicillium crysogenum* og *aspergillus versicolor*

👤 , 41 år. Arbejder i butik med omfattende fugtskader og skimmelangreb.
Anamnestisk astma med relation til ophold i butikken.

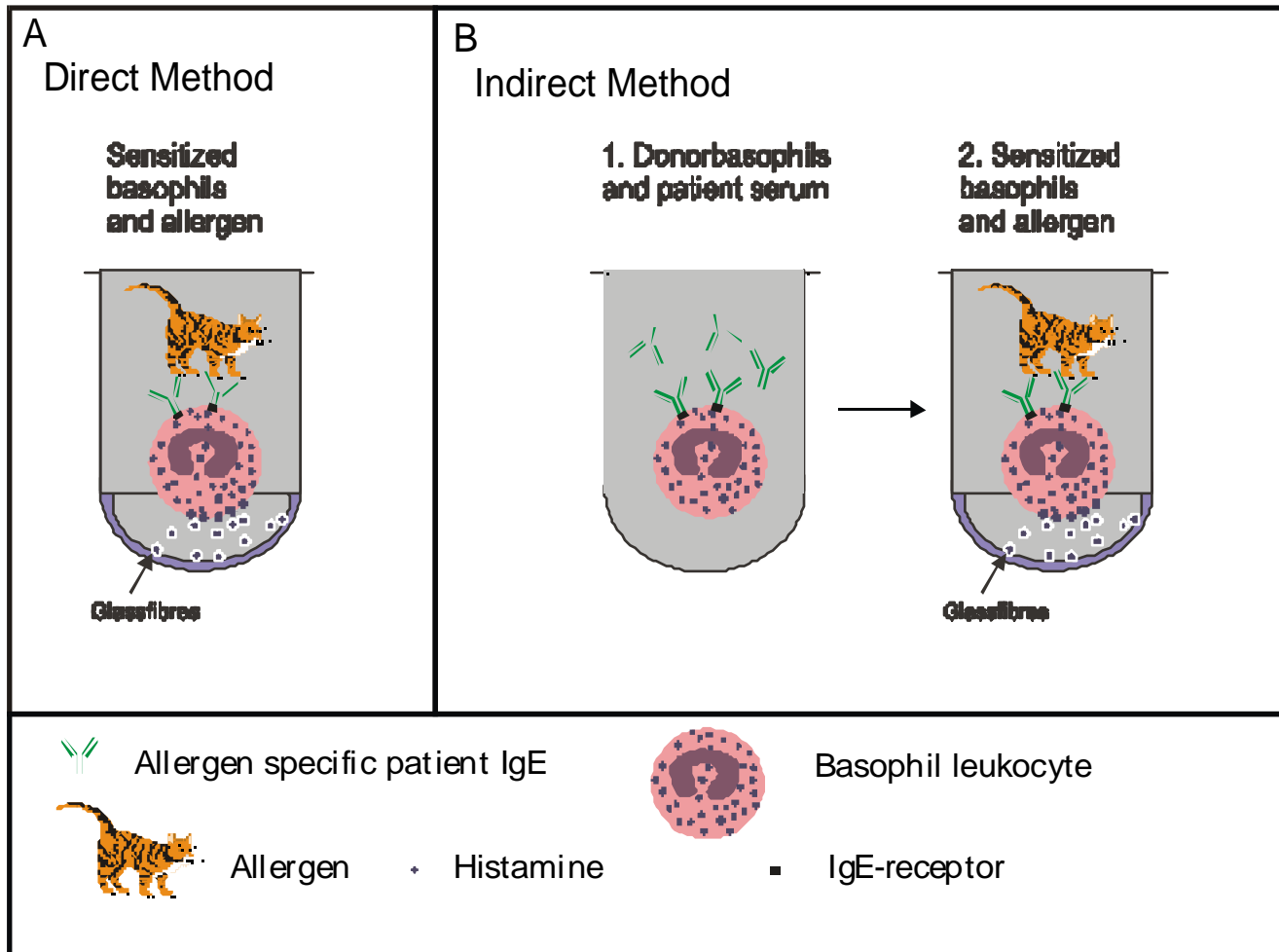
Straks Allergi

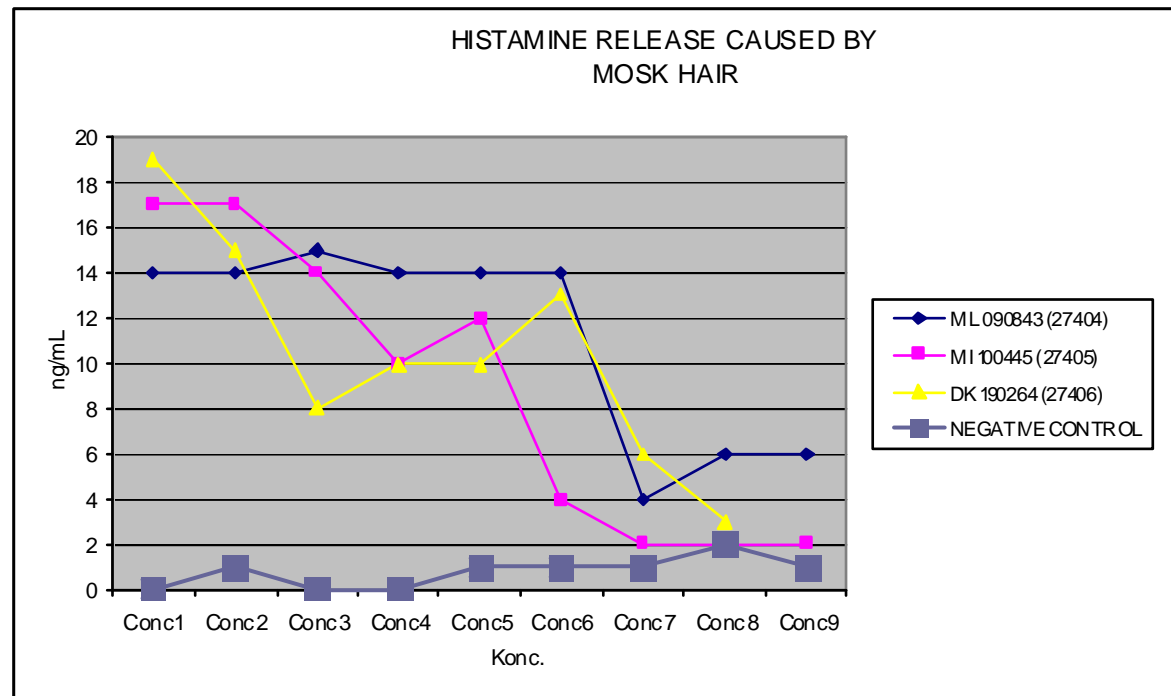
- IgE
- Phadiatop
- Priktest
- HR-Test
 - Inkl miljøprøve
- Provokation
- Specifik IgE
- Priktest m. miljøprøve

Gruppe

Histamin release

Gruppe Histaminrelease 3 positive ptt.

Ønsker til dokumentation

- Er der skimmelvækst
- Hvorfor, hvor længe har skaden stået på
- Hvor udbredt - kvadratmeter
- Hvilke rum
- Og hvis der er nogen syge også hvilke arter af skimmelsvamp
- Identifikation ved dyrkning eller DNA
- Evt et skrab i et reagensglas som kan bruges til allergitest

Konklusion

- Man kan blive syg af fugt og skimmel
- Konflikter gør det ikke bedre
- Jo mere man skal kæmpe for anerkendelse
- Jo værre bliver symptomerne

Lægens gode råd

- Man kan blive syg af fugt og skimmel
- Konflikter gør det ikke bedre
- Lad Bastian blive hjemme

Lægens gode råd

- Hør efter hvad folk siger
- Tag deres bekymringer alvorligt
- Anerkend at der er noget galt
- Er der mere fugt og skimmel end hjemme hos jer selv?

Vandskadedet gipsvæg i kælder med kraftig skimmelvækst.

Så smøg ærmerne op

- Og få gjort noget ved bygningen:
- Stop fugten
- Fjern skimmelen

Så smøg ærmerne op

- Og få gjort noget ved bygningen:
- Stop fugten
- Fjern skimmelen

- Skimmelsvampesager løses bedst inden de opstår!